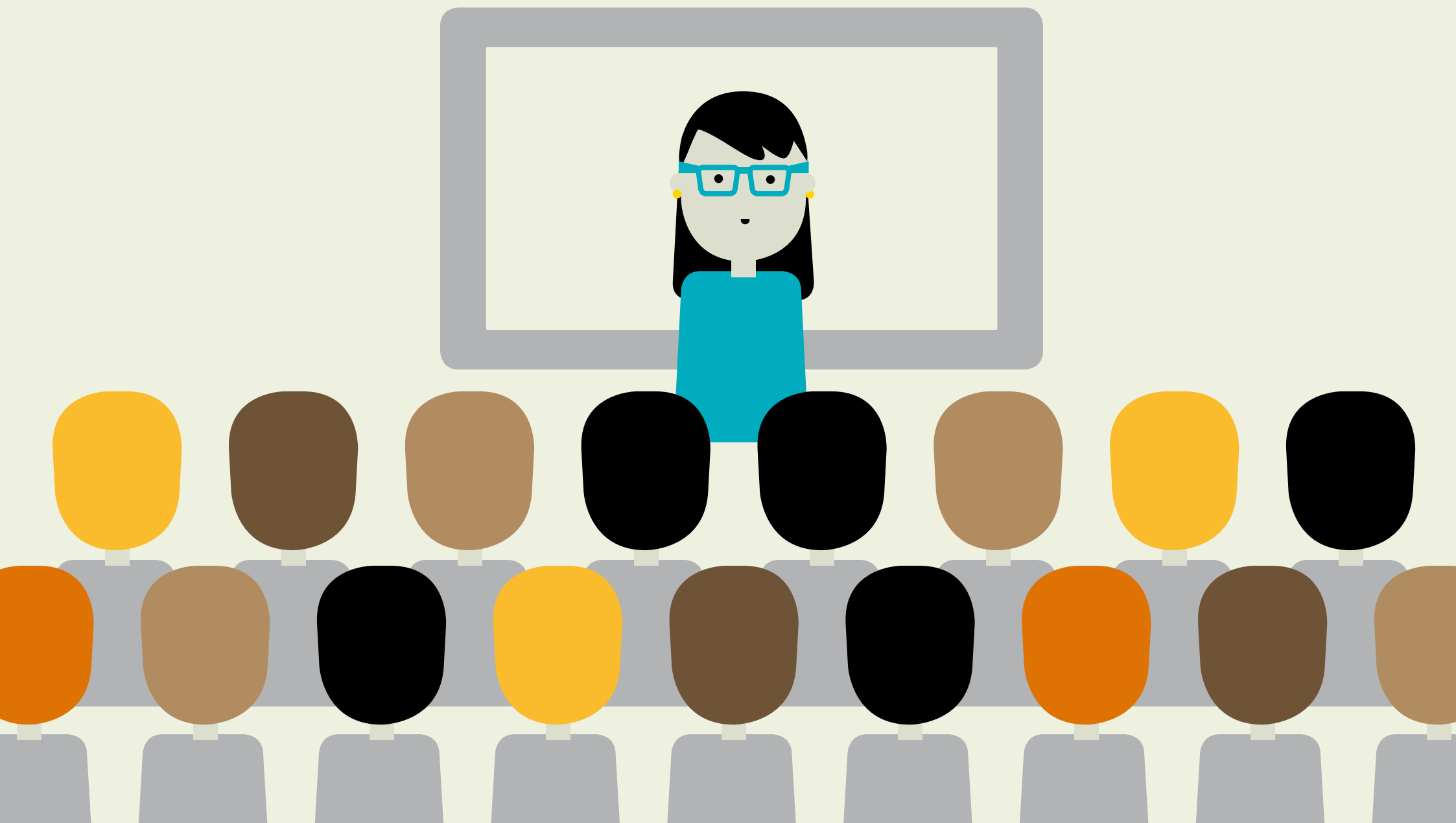

Podstawy efektywnych wystąpień publicznych

poradnik dla pomysłodawców projektów w ramach warszawskiego budżetu partycypacyjnego

Poniższy poradnik autorstwa Ralpha Talmonta powstał z myślą o mieszkańcach Warszawy, którzy zgłosili projekty do budżetu partycypacyjnego i którzy w trakcie tego procesu będą prezentować je innym warszawiakom, starając się zdobyć ich poparcie dla swoich propozycji.

Prezentacja projektów i dyskusja mieszkańców na ich temat to jeden z kluczowych etapów budżetu partycypacyjnego. To wtedy mieszkańcy mają okazję wspólnie zastanowić się nad tym, co jest ich społeczności najbardziej potrzebne, a także wypytać pomysłodawców o szczegóły ich propozycji. To także szansa na zdobycie wiedzy i wyrobienie sobie opinii, by zagłosować w sposób bardziej świadomy.

Punktem wyjścia do takiej dyskusji jest prezentacja projektów. Nie jest to łatwe zadanie. Projektodawcy muszą zmierzyć się z sytuacją „występu” przed publicznością, którą trzeba zainteresować i przekonać do swojego pomysłu.

Ten krótki poradnik stanowi źródło najważniejszych wskazówek na temat tego, jak przygotować się do prezentacji swojego pomysłu w sytuacji publicznego spotkania z mieszkańcami. Podpowiada m.in. jak zaplanować wystąpienie i jak poradzić sobie z niewielką ilością czasu, którą mamy na takich spotkaniach na „porwanie słuchaczy”.

Mamy nadzieję, że zebrane tu rady będą przydatne nie tylko dla projektodawców przy kolejnych edycjach budżetu partycypacyjnego w Warszawie, ale też w innych sytuacjach, gdy aktywni mieszkańcy będą chcieli rozmawiać o swoich pomysłach na zmiany w lokalnych społecznościach. Oby takich okazji zdarzało się jak najwięcej.

Zapraszamy do lektury!

Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m. st. Warszawy,
Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia

Jak najlepiej przedstawić Twój pomysł

Prezentacja to po prostu zakomunikowanie tego, co chcesz powiedzieć, ujęte w proste i bezpośrednie słowa. Głównym celem jest to, aby widownia zrozumiała, na czym Ci zależy, jako że nie będziesz mieć czasu na szczegółowe opisy. Chodzi jedynie o to, żeby wszyscy zapamiętali Twój pomysł jako coś wartego uwagi i dalszego rozważenia. Jeżeli trafisz do nich tak efektywnie, że od razu zadecydują o tym, jak będą głosować, uzyskasz znakomity wynik, jednakże bardziej realistycznym celem jest pozytywne przedstawienie Ciebie i pomysłu, a w efekcie zaproszenie ludzi do dalszego zapoznania się z nim.

Twoje wystąpienie powinno wzbudzić zainteresowanie i pozwolić widowni na wyobrażenie sobie tego, jak będzie wyglądać rzeczywistość po realizacji przedstawionych przez Ciebie propozycji – jak poprawi się życie w Waszej dzielnicy dzięki wdrożeniu Twojego pomysłu.

Ustanowiony limit czasu nie pozwoli Ci prowadzić głębokich dywagacji, a więc dużo bardziej efektywne będzie przekazanie widowni trzech głównych aspektów tego, co chcesz zaprezentować:

1. Co 2. Dlaczego 3. Jak

Pierwsze dwa są fundamentalnie ważne, natomiast trzeci, mówiący o tym, jak coś ma być wykonane, nie ma najmniejszego

znaczenia dopóty, dopóki jasno nie określisz co stanowi przedmiot Twojej prezentacji i dla-czego właśnie to.

Podstawowe zasady wystąpienia z pomysłem są bardzo proste, ale wymagają sporego zaangażowania przy wdrażaniu w życie: efektywna prezentacja to zwięzłe przedstawienie faktów i argumentów w taki sposób, aby to, co jest w Twojej głowie, trafiło najprościej i w jak największym stopniu do głów słuchaczy. Samo wystąpienie to dopiero połowa sukcesu. Druga część to zrobienie tego tak, aby wszyscy wynieśli ze spotkania najważniejsze założenia i cele Twego pomysłu. Zakładając, że będą słuchać wielu wystąpień, ponieważ mnóstwo ludzi będzie przedstawiać rozmaite pomysły – to Twoim zadaniem jest zrobienie takiego wrażenia na słuchaczach, które każe im zapamiętać Cię na tyle wyraźnie, aby w momencie oddawania głosu nie mieli wątpliwości, że właśnie Tobie należy się zwycięstwo. Celem Twojej prezentacji jest więc wzbudzenie pozytywnych emocji wokół pomysłu, jak też podanie wystarczająco przekonujących danych i informacji, aby te emocje podbudować czymś wymiernym.

Kilka ważnych rzeczy na początek

Rozplanuj dany Ci czas tak, aby nawiązać kontakt z publicznością, bez pośpiechu przedstawić to, co najważniejsze, i ułatwić ludziom zapamiętanie, kim jesteś i o czym mówisz. Ułatw im to na tyle, aby Cię polubili i zapamiętali. Znakomity efekt uzyskasz, jeżeli duża część widowni zapamięta jeden albo dwa główne punkty z Twojego wystąpienia – zwłaszcza że będą słuchać naprawdę wielu innych ludzi.

Nie próbuj wypełnić całego danego Ci czasu masą faktów i danych. Nie chodzi o to, że nikogo w ten sposób nie przekonasz, ale po prostu w bardzo efektywny sposób natychmiast zamkniesz ludziom uszy. Przytaczanie mnóstwa danych statystycznych lub litanii faktów to przeżytek z dawnej epoki i mija się z celem. Widownia zapomni je, zanim skończysz, i zamiast Cię polubić uznają, że jesteś mistrzem efektywnego zanudzania.

Przygotowanie

Rozpisz na papierze, co chcesz powiedzieć. Dostosuj ilość informacji, które pragniesz przekazać, do ilości czasu, który będzie Ci dany, pamiętając o zostawieniu paru minut na pytania.

Nakreśl główną ideę Twojego pomysłu – co chcesz uzyskać, dla kogo, gdzie i kiedy. Gdzie tkwi problem i jak Twój pomysł lub Twoje rozwiązanie pomoże go zredukować lub zniwelować.

Rozbij to na kilka głównych nurtów, pod każdym dodaj trochę więcej informacji. Poukładaj w odpowiedniej kolejności.

Rozwiń najważniejszy aspekt, sprawdzając, czy odpowiadasz na pytania „Co?”, „Dlaczego?” i „Jak?”

Uzasadnij, dlaczego właśnie Twój pomysł powinien zostać wybrany. Używaj przy tym obiektywnych faktów, które będą w stanie przekonać Twoich widzów, którzy potem będą głosować na projekty. Stwierdzenia takie jak „to powinno być zbudowane”, „to im / nam się należy”, nie są oczywiście ani obiektywne, ani też nie są faktami. Stwierdzenia takie jak „nasza dzielnica potrzebuje tej infrastruktury, bo bez niej seniorzy mają bardzo utrudniony dostęp do” lub „dzieci z naszego osiedla będą mogli dojechać o połowę szybciej niż dotychczas” podkreślają informację i powody, dla których ten, a nie inny pomysł powinien być wybrany.

Przedstaw wystarczającą ilość informacji, aby widzowie mogli zrozumieć Twój pomysł, ale nie zalewaj ich szczegółami. Jeżeli przedstawiasz dane, to muszą one być realistyczne. Gruszki nigdy jeszcze nie zostały znalezione na żadnej z wielu naszych wierzb, pomimo że ich od dawna szukamy :)

Przeczytaj kilka razy krytycznym okiem i określ, czy tekst oddaje wystarczająco Twoje podstawowe przemyślenia? Czy jest on interesujący dla publiczności? Co dodać? Co ująć?

To, co jest ważne, musi być przedstawione na samym początku. Pamiętaj, aby zacząć od tego, co najistotniejsze, a potem jeśli nawet się rozgadasz i zapomnisz o czasie, a moderator poprosi Cię o skończenie wypowiedzi, to przynajmniej to, na czym Ci najbardziej zależało – już będzie powiedziane.

Szablon na przygotowanie efektywnego wystąpienia

Przedstaw Twój pomysł w jednym zdaniu: (np. „Proponuję, abyśmy w zbudowali, tak abyśmy mogli”)

Określ, jaki problem istnieje w tym momencie i w jaki sposób Twój pomysł przyczyni się do usunięcia niedogodności: używaj bezpośredniego języka, ale nie wykorzystuj tego wystąpienia jako forum, na którym „wygarniesz” komuś za to, że problem istnieje (np. „codziennie w drodze do pracy widzę jak, co mnie strasznie denerwuje. Zakładam, że Was to też może denerwować, skoro problem ten istnieje od i niejednokrotnie już”).

Opisz to, jak Twoja dzielnica / osiedle / okolica będzie wyglądać, gdy Twój pomysł wejdzie do realizacji: (np. „po wprowadzeniu tego pomysłu w życie będą w stanie,

w tak prosty sposób, że”). Pokaż, że życie będzie lepsze przez to, że Twój projekt został zbudowany / wdrożony.

Jeżeli uważasz, że w tym momencie będziesz mieć jeszcze trochę czasu, to **dodaj kilka szczegółów lub rozwiń wątek** tego, w jaki sposób Twój projekt może być wykonany.

Zakończ jakimś mocnym elementem: (np. „podobne rozwiązania wprowadzone w życie we Wrocławiu spowodowały, że po roku , a liczba spadła dwukrotnie”).

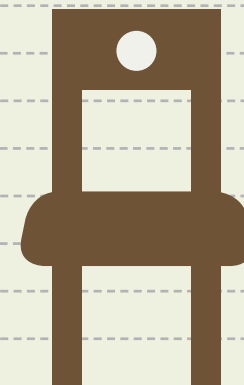
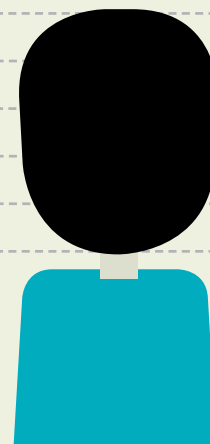
Elementy graficzne

Podczas prezentacji nie będzie możliwości użycia laptopa i projektora, a więc jakiegokolwiek pomoce wizualne muszą się zmieścić na planszy, którą będziesz w stanie podnieść i pokazać widowni. Co powinno być na tej planszy? Oczywiście to, co pozwoli Ci przekonać ludzi do racji Twego pomysłu. Może to być grafika stworzona tak, aby pokazać, jak okolica będzie wyglądać po wdrożeniu Twego pomysłu. Może to być np. zdjęcie tego, jak podobny projekt został wykorzystany w innym mieście lub innym kraju. Jeżeli nie masz wystarczająco dobrych i przekonujących elementów wizualnych (pamiętaj, masz tylko kilka minut na całą prezentację), to lepiej, aby Twoja plansza, jeżeli będziesz chciał jej użyć, była bardzo prosta i zawierała jedynie tytuł / nazwę Twego pomysłu i jedno zdanie go opisujące. Nadmiar tekstu rozproszy uwagę widowni, zamiast pozwolić jej lepiej zrozumieć Twój pomysł oraz to, w jaki sposób ma on polepszyć ich życie.

Próba generalna

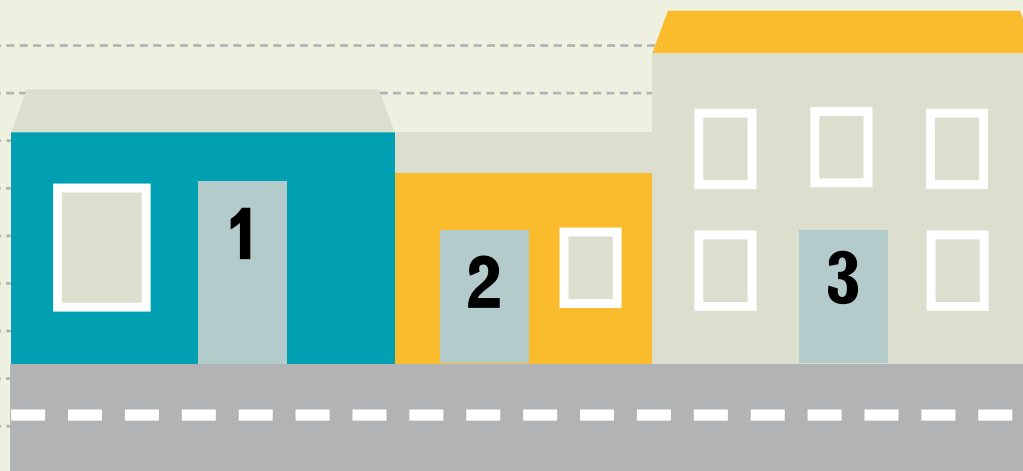
Trening naprawdę czyni mistrza. Przećwicz swe wystąpienie kilka razy – niekoniecznie przed lustrem, ale na przykład nawet przed pustym krzesłem. Oczywiście jeszcze lepiej jest to zrobić ‘live’ – przed rodziną lub znajomymi. Jeżeli nie dasz rady przed nimi, to jak dasz radę przed salą nieznanomych?

Jak nie zapominać

Prawdopodobnie najlepszą wskazówką jest „nie próbuj wyuczyć się tekstu na pamięć”, szczególnie, jeżeli nie masz doświadczenia w występowaniu przed publicznością. Próbowanie wyuczenia się tekstu jak aktor będzie ciężkim wyzwaniem. Dużo lepszym pomysłem jest zapamiętanie głównych punktów, o których chcesz mówić.

Istnieje wiele technik pomocnych w ich zapamiętywaniu, na przykład wizualizacja Twojego wystąpienia jako spaceru dobrze znaną ulicą. Przypisz do każdego domu, skweru lub zakrętu jeden z tych głównych punktów, które chcesz poruszyć. Wtedy gdy pójdziesz w wyobraźni tą ulicą, łatwiej Ci będzie pamiętać to, o czym chcesz opowiedzieć i w jakiej kolejności.

Jak już dostaniesz mikrofon

Na pewno nie pukaj w niego i nie pytaj „słyszycie to?”. Jeżeli nie będzie Cię słyszał, to ktoś to zaraz poprawi.

Głęboki oddech, uśmiech i jazda!

Trzymaj mikrofon blisko ust, najlepiej odrobinę pod brodą. Jeżeli gestykulujesz, to używaj drugiej ręki. Dłoń trzymającą mikrofon możesz oprzeć o pierś - łatwiej Ci będzie ją tam zatrzymać. Nie zmieniaj odległości między ustami a mikrofonem, bo spowoduje to zmiany w głośności, a te nie sprzyjają zrozumieniu wystąpienia przez publiczność.

Pamiętaj też o postawie – stój w pewnej pozycji, nie krzyżuj rąk na piersi, nie garb się a głowę trzymaj podniesioną. Musisz pamiętać, że swoją postawą ciała wpływasz na odbiór – zarówno Ciebie, jak i Twojej prezentacji.

Zwracaj się do całej widowni, to znaczy spoglądaj dookoła w spokojny, zrelaksowany sposób, ale też zatrzymaj wzrok na kilku osobach, tak aby mogły poczuć, że to właśnie do nich bezpośrednio mówisz.

Zapraszamy do obejrzenia tych wystąpień, nagranych na różnych wydaniach warszawskiej konferencji TEDxWarsaw. Zwróćcie uwagę na tempo wystąpienia, jak też na szczegóły: np. jak mówcy radzą sobie z rękoma podczas prezentacji lub jak podkreślają ważne elementy przez ton głosu lub gestykulację.

<http://www.youtube.com/watch?v=CAthwiOMSCk> → [Edi Pyrek](#)

http://www.youtube.com/watch?v=2-_tJd9FFK0 → [Adam Wajrak](#)

http://www.youtube.com/watch?v=9nojoST_0ak → [Karolina Sulej](#)

<http://www.youtube.com/watch?v=gAZA7QOjw7c> → [Cezary Wójcik](#)

<http://www.youtube.com/watch?v=vgayv1xu4sA> → [Barbara Kinga Majewska](#)

<http://www.youtube.com/watch?v=KjG7GYhBBgl> → [Piotr Wardawy](#)

<http://www.youtube.com/watch?v=KjA5oVcvxq8> → [Grzegorz Piechota](#)

<http://www.youtube.com/watch?v=b9oQ-vczuj8> → [Małgorzata Chmielewska](#)

<http://www.youtube.com/watch?v=G3WDZ9PthJc> → [Kuba Urbański](#)

Autor: Ralph Talmont, talmont.com

pracownia badań
i innowacji
społecznych

Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” powstała w celu krytycznego i rzetelnego opisywania wyzwań dotyczących życia społecznego w Polsce oraz poszukiwania i upowszechniania skutecznych, innowacyjnych i opartych na partycypacji obywatelskiej metod reagowania na nie.

Projekt finansowany przez m. st. Warszawa

Grafika: Ewa Brejnakowska-Jończyk, www.ewa-bj.pl